

Bössmanskôppen

Inringat Bössmanstôrp 1883-95

Bogerudslera

Lera från vår egen trädgård, en process av att ösa, torka, dunka, tillsätta vatten och låta det torka igen tills den har en bra substans.

Beskrivning av konstnären Afke Wietske Schaafsma. Hon och hennes familj flyttade till Bogerud år 2023. De har köpt det gamla soldatbostället Bössmanstôrp. De kallar det nu för Pionjärgård.

Afke Schaafsma i ateljén
Foto från Fryksdalsbygden

"Bössmanskôppen" är mitt eget namn, den kan vara rolig att ha som ett minne av vår anfader.

Lars Jonsson Bössman

Lars Jonsson är farfars farfar till Bergqvist-barnen Olov, Anneka, Magnus, Lars och Maria. Och då en generation till för våra barn.

Lars Jonsson föddes i Smedsby 4 oktober 1806. Hans far Jon Larsson blev fattig efter att hans första fru Lars mor Britta Olsdotter hade dött 1811.

Lars Jonsson fick försörja sig som dräng, med ett ständigt flyttande mellan den ena bonden efter den andre. Han kom till Bössviken och blev där uppskattad. Bonden var rotemästare för Bössvikens rote och föreslog Lars till soldat.

Han antogs den 4 april 1827 som indelt soldat för Bössviken (nr 1 i

Livkompaniet, Värmlands regemente). Han flyttade då till Bogerud och fick genom detta soldatnamnet Bössman. Lars Jonsson var gift tre gånger. Tredje frun var Ingeborg Nilsson. De fick tre pojkar Jonas, Lars Magnus, Per. Och dottern Karolina som dog blott 11 år gammal. Det var Per som först tog namnet Bergqvist.

Soldattavla för Bössmantörp Sverige hade fred under Lars Jonsson Bössmans tjänstetid, sedan unionen med Norge 1814. Det enda gången han var i tjänst utomlands var då Sverige-Norge deltog i en fredsstyrka i det slesvigiska treårskriget mellan Danmark och tyska separatister i hertigdömena Slesvig och Holstein och deras tyska bundsförvanter, framför allt Preussen. I övrigt bestod tjänsten för Lars Jonsson och hans kompani mest av att gräva kanaler och bygga slussar. Exempel var Trollhätte kanal, Strömsholms kanal. Han var också arbetskommenderad till Karlstens fästning på Marstrandsön i Bohuslän.

Lars Jonsson Bössman fick år 1855 avsked från soldattjänsten med omdömet "tjent väl". För tiden efter avsked står "anmälan till underhåll på expektans". Det innebar att han skulle kunna få soldatpension, med den dröjde - så när han dog 1861 fick änkan Ingeborg Nilsson fattigunderstöd.

Soldat i 1800-talets svenska enhetsuniform, teckning av Strokirch